

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce **M. Ch.**, zastoupeného JUDr. Alexandrem Királyem, Ph.D., advokátem se sídlem Ostrava, Ludvíka Poděště 1883/5, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 22. 9. 2014, č. j. 73 Ad 34/2013 – 91,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 22. 9. 2014, č. j. 73 Ad 34/2013 – 91, **se ve výroku I. a II. zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 10. 2013, č. j. MPSV-UM/12168/13/4S-OLK, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- V.** Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Alexandru Királymu, Ph.D. **se určuje** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 1.573 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Úřadu práce České republiky ze dne 16. 5. 2013, č. j. MPSV-UP/776209/13/AIS-SSL byl žalobci (dále „stěžovatel“) snížen příspěvek na péči z 8.000 Kč na 800 Kč. Ke snížení došlo na základě opětovného posouzení nároku, v němž prvoinstanční správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatel je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby

ve stupni I – lehká závislost. Pomoc přitom potřebuje v oblasti základních životních potřeb: 1) péče o zdraví, 2) osobní aktivity a 3) péče o domácnost. Proti snížení příspěvku se stěžovatel bránil odvoláním, které bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 10. 2013, č. j. MPSV-UM/12168/13/4S-OLK, zamítnuto. Závěry tohoto rozhodnutí se do značné míry opírají o posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „posudková komise“) ze dne 14. 8. 2013, která se rovněž přiklonila k hodnocení závislosti stěžovatele na pomoci jiné osoby ve stupni I.

Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel správní žalobou, v níž namítal nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí a nedostatečné posouzení vlivu zdravotního stavu na zvládání základních životních potřeb. Ochranu svých práv odvozoval také od čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Zdůraznil, že od posledního posouzení zdravotního stavu nedošlo k žádné změně a přesto mu byl příspěvek na péči podstatně snížen. Stěžovatel dále tvrdil, že není schopen zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace, přičemž posudková komise hodnotila jeho zdravotní stav nedostatečně a nezabývala se všemi podkladovými lékařskými zprávami. Nesouhlasil rovněž s tím, že posudková komise provedla posouzení zdravotního stavu bez jeho přítomnosti. Namítl, že právní závěry žalovaného nejsou v souladu se skutkovým stavem a přitom nebyly provedeny některé důkazy, které v odvolání navrhoval (výpověď praktického lékaře a posudkového lékaře OSSZ).

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) zamítl správní žalobu rozsudkem ze dne 22. 9. 2014, č. j. 73 Ad 34/2013 – 91.

Krajský soud dospěl k závěru, že správní rozhodnutí odpovídají požadavkům přezkoumatelnosti, přičemž zdůraznil stěžejní postavení posudku vypracovaného posudkovou komisí. V souvislosti s tím poznamenal, že si žalovaný nemohl učinit úsudek o zdravotním stavu stěžovatele sám, ale v souladu s § 28 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) byl povinen obstarat odborný posudek, který následně podrobil vlastnímu hodnocení. Hodnocení přitom správně zaměřil na otázku celistvosti, úplnosti přesvědčivosti a odbornosti.

Následně se krajský soud zabýval námitkami souvisejícími s meritem věci. V tomto ohledu provedl dokazování znaleckým posudkem znalce MUDr. Tibora Vicsápiho, který byl stěžovatelem předložen. Uvedený posudek je dle krajského soudu úplný, bezrozporný, odborně odůvodněný a přesvědčivý, přičemž jeho závěry odpovídají předchozímu posouzení provedenému v rámci správního řízení. S ohledem na další podklady vyplývající ze spisové dokumentace tak krajský soud konstatoval, že se s hodnocením žalovaného ztotožňuje. Za nedůvodnou označil soud námitku, že jednání posudkové komise probíhalo bez přítomnosti stěžovatele. Stěžovatel totiž v průběhu správního řízení nevznesl námitku proti podkladové dokumentaci a navíc ani neuváděl, co by mělo vyšetření u posudkové komise prokázat, a proč by mělo být provedeno. Ostatní námitky pokládal krajský soud za příliš obecné a v závěru pouze uvedl, že napadené rozhodnutí nemůže být v rozporu s čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť toto ustanovení na danou věc nedopadá.

Kasační stížností ze dne 26. 10. 2014 napadá stěžovatel rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. a zejména nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu.

Má za to, že ačkoli posudek vychází z předložené zdravotnické dokumentace,

pokračování

liší se jeho závěry od názorů lékařů, kteří zdravotnickou dokumentaci vypracovali. S těmito odchylkami se však ani žalovaný, ani krajský soud, nevypořádali. Poukazuje rovněž na to, že již v žalobě namítal, že se jeho zdravotní stav od předchozího posouzení nezměnil a nemohlo tak dojít ke skutečným opravňujícím snížení předmětného příspěvku. Stěžovatel dále uvádí, že není schopen zvládat životní potřeby v oblasti mobility a orientace a posudek posudkové komise pokládá za nepřesvědčivý. Domnívá se, že žalovaný nehodnotil posudek ve vzájemné souvislosti s ostatními podklady – především s lékařskými zprávami. Nesouhlasí také s názorem, že pro vyhodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby stačí hodnocení písemných podkladů. Z uvedených důvodů navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

V závěru kasační stížnosti ustanovený zástupce rozporuje otázku náhrady nákladů řízení před krajským soudem. Konkrétně nesouhlasí s tím, že do jeho nákladů nebyl započítán úkon spočívající v nahlédnutí do spisu.

Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem a jsou splněny i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

Kasační stížnost je důvodná.

S ohledem na systematiku kasačního přezkumu se Nejvyšší správní soud zabýval nejprve otázkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V tomto směru stěžovatel uvedl, že se krajský soud nevypořádal s námitkou, proč byl příspěvek na péči několikanásobně snížen, když od posledního posouzení nedošlo k prakticky žádné změně zdravotního stavu.

Podle stabilizované judikatury zdejšího soudu lze, mimo jiné, za nepřezkoumatelné označit takové rozhodnutí krajského soudu, v němž soud opomene vypořádat některou z uplatněných žalobních námitek (např. rozsudky ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74; všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz). V daném případě stěžovatel skutečně již ve správní žalobě namítal, že se jeho zdravotní stav od posledního posouzení nezměnil a přesto mu byl příspěvek na péči snížen. Krajský soud se ovšem uvedenou problematikou nezabýval a věnoval se především námitkám proti úplnosti a přesvědčivosti závěrů posudkové komise. K předpokladům přesvědčivého rozhodnutí, jehož výsledkem je snížení příspěvku na péči, přitom nepochybně patří i dostatečným způsobem specifikovaný důvod, proč ke snížení příspěvku došlo. Zvláště významné je odůvodnit tento postup v situaci, kdy je nepříznivý zdravotní stav účastníka trvalého charakteru, bez vyhlídek dalšího zlepšení, jako tomu bylo v posuzované věci. V tomto směru se tedy jednalo o relevantní námitku, kterou se měl krajský soud zabývat a zjistit, zda byl postup správních orgánů opodstatněný a řádně odůvodněný. Pokud tak neučinil, vskutku zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť tato vada může mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Vzhledem k tomu, že zjištěná vada nebrání vypořádání ostatních námitek stěžovatele, zabýval se zdejší soud i kasačním důvodem podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Jeho naplnění spatřoval stěžovatel především v existenci nijak nezdůvodněných rozporů posudku posudkové komise se závěry ošetřujících lékařů, z nichž posudková komise vycházela.

Obecně platí, že posouzení zdravotního stavu příjemce dávky příspěvku na péči musí splňovat poměrně jasná kritéria, přičemž materiály, z nichž by mělo posouzení vycházet, specifikuje především ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Uvedené ustanovení bylo dále rozvinuto judikaturou Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývají některé další požadavky, které musí posouzení splňovat. Citovat lze z rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 – 53: *„Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“*

V posuzované věci se závěry žalovaného opírají výhradně o posudek posudkové komise, který byl krajským soudem shledán úplným a přesvědčivým. Napadený rozsudek navíc vychází ze znaleckého posudku předloženého samotným stěžovatelem v řízení o správní žalobě. Rovněž tento znalecký posudek považoval soud za bezrozporný a odborně dostatečně odůvodněný. Vzhledem k tomu, že se názory znalce a posudkové komise shodují, dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný nepochybil, pokud z odborného posudku vycházel a na jeho základě rozhodl o snížení příspěvku.

Přezkum prováděný zdejším soudem se proto koncentruje zejména na otázku, zda odpovídá zdravotní posouzení stěžovatele všem zákonným kritériím. Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel nebyl přímo před posudkovou komisí, ani před znalcem, vyšetřen a jejich závěry tak vycházejí výhradně z lékařských zpráv ošetřujících lékařů, popřípadě z výsledků sociálního šetření. Oba posudky ostatně detailním způsobem vyjmenovávají jednotlivé lékařské zprávy a nálezy z nich citují. Samotné posouzení schopností zvládat základní životní potřeby plynoucí z ustanovení § 9 zákona o sociálních službách je již poměrně stručné a v některých případech podkladovým materiálům zcela neodpovídá. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje závěry týkající se všech posuzovaných základních životních potřeb, ale pokládá za nezbytné poukázat na ty případy, kdy se názory ošetřujících lékařů a pracovníků provádějících sociální šetření od posudkových závěrů liší.

V případě základních životních potřeb v oblasti orientace posudková komise uvedla, že dle sociálního šetření se stěžovatel orientuje (v obvyklém prostředí) místem i časem, a podle praktického lékaře navíc i osobou. Ze záznamu o průběhu sociálního šetření ze dne 31. 10. 2012 však Nejvyšší správní soud zjistil, že v případě orientace místem si stěžovatel pamatuje opakující se věci a v novém prostředí se neorientuje. Orientaci časem zvládá stěžovatel jak kdy, neboť *„má svůj svět, lidský neřeš“*. Také z vyšetření v psychiatrické ambulanci dne 17. 6. 2013 vyplývá, že stěžovatel je orientován časem nesprávně. Problémy s orientací v čase nakonec uvádí i hodnocení školy, kterou stěžovatel navštěvuje. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že některé z lékařských vyšetření hodnotí schopnost stěžovatele orientovat se časem a místem rozdílně, avšak nelze opomenout, že posudkový závěr se musí přesvědčivě vypořádat se všemi nashromážděnými poznatky. Stejně je tomu v případě znaleckého posudku, který vycházel ze stejných podkladů, a přesto jen stručně konstatoval, v uvedeném kontextu příliš jednoznačný závěr, že nepříznivý zdravotní stav stěžovatele nezpůsobuje žádné poruchy orientace.

pokračování

Ve vztahu k základním životním potřebám v oblasti oblékání a obouvání posudková komise konstatovala, že obě tyto činnosti zvládá stěžovatel sám. Rovněž znalec poznamenal, že stěžovatel má dostatečné mentální, tělesné a smyslové funkce k tomu, aby tyto činnosti zvládal. Uvedené závěry se však neshodují s výsledky sociálního šetření. Dle něj je sice stěžovatel schopen samostatného oblékání a obouvání (i když je nutná kontrola), ovšem není si sám schopen vybrat oblečení přiměřené okolnostem. S tím mu pomáhají rodiče. Za neschopnost oblékání a obouvání lze přitom pokládat i stav, kdy osoba není schopna řádného výběru oblečení a obuvi přiměřené situaci nebo počasí [viz příloha 1 písm. e) vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách]. Bylo by zcela nelogické, kdyby byla hodnocena pouze schopnost obléci se ve smyslu fyzické aktivity a nikoli i schopnost rozpoznávací, zahrnující správný výběr obuvi a šatstva. S ohledem na důvod nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele je přitom důležité zkoumat právě tento psychický rozměr uvedené aktivity, bez které sama schopnost se nějak obléknout a obout postrádá smysl.

Rozpory nakonec obsahuje i hodnocení ve vztahu k základním životním potřebám v oblasti tělesné hygieny. V souladu se sociálním šetřením sice posudková komise uvádí, že stěžovateli pomáhají s některými aktivitami v oblasti hygieny rodiče, ale následně dodává, že není medicínský důvod pro to, aby nezvládal všechny hygienické potřeby samostatně. Nejvyšší správní soud pokládá uvedené závěry za značně zjednodušené a za současného stavu dokazování do jisté míry spekulativní, neboť z výsledků sociálního šetření vyplývá, že stěžovatel hygienu samostatně nezvládá, musí mít dohled, přičemž holení obstarává otec a s mytím a úpravou vlasů pomáhá matka. I v tomto případě nelze zapomínat na zdravotní postižení stěžovatele a při hodnocení se zaměřit nejen na schopnosti fyzické, ale rovněž psychické. Znalec se k uvedené oblasti základních životních potřeb vyjádřil jen obecně v tom smyslu, že stěžovatel nemá takovou poruchu funkčních schopností, které by mu zabráňovaly tělesnou hygienu zvládat. Z jeho vyjádření přitom žádná konfrontace s výsledky sociálního šetření nevyplývá.

Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené nesrovnalosti mezi posudky, lékařskými zprávami a výsledky sociálního šetření konstatuje, že ani závěry posudkové komise, ani závěry znalce nemohou splňovat podmínky úplnosti a přesvědčivosti. Z obou posudků naopak vyplývá, že všechny okolnosti hodnoceny nebyly a předložené materiály nebyly důsledně posouzeny ve vzájemné souvislosti a s ohledem na příčinu stěžovatelova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Nelze přitom přehlédnout, že podle posouzení stupně závislosti stěžovatele ze dne 10. 9. 2009, které nynějšímu posuzování předcházelo, byl stěžovatel hodnocen závislostí ve stupni III (těžká závislost), když nebyl schopen zvládat například přípravu stravy, její podávání a porcování, mytí těla, koupání, sprchování, pomoc vyžadoval i v případě orientace v přirozeném prostředí a dalších aktivitách, které lze nyní rovněž podřadit pod jednotlivé oblasti základních životních potřeb. Žádný posudek se ovšem nezabývá otázkou, co vedlo ke snížení závislosti stěžovatele na pomoci jiných osob, přestože je z lékařských nálezů, i znaleckého posudku vypracovaného pro potřeby rozhodování o zbavení způsobilosti k právním úkonům ze dne 20. 1. 2008, zřejmé, že je jeho zdravotní postižení trvalého charakteru a dalšího duševního vývoje není stěžovatel schopen.

V rozhodné době pro předcházející posouzení schopností stěžovatele (10. 9. 2009) byl stěžovatel hodnocen ve III. stupni závislosti. V té době byla schopnost zvládat životní funkce stanovena rovněž v příloze 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ovšem jednotlivé oblasti byly jinak strukturovány a byly formulovány podrobněji. Samo zjednodušené posouzení takové schopnosti jistě nelze primárně chápat jako důvod pro radikální omezení hmotné podpory péče o zdravotně postiženou osobu. Pokud k takovému omezení má dojít na základě platné právní úpravy

(v době rozhodování správního orgánu), pak teprve po důkladném a přesvědčivém posouzení a zohlednění všech zjištěných relevantních okolností. To ostatně vyplývá z ustanovení § 14 odst. 3 zákona o sociálních službách, které se změnou rozhodných skutečností pro vyplácení příspěvku explicitně počítá. V případě stěžovatele je třeba se přiměřeně zabývat změnou jeho závislosti na pomoci třetí osoby v několika dalších základních činnostech (oblékání, tělesná hygiena, orientace), které byly, byť jinak strukturovány, posuzovány i v době předcházejícího rozhodování (10. 9. 2009). Takové posouzení z posudků nevyplývá, a tedy také v tomto ohledu pokládá Nejvyšší správní soud předložené posudky za nepřesvědčivé a neúplné.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že zmiňované rozpory neshledal u stěžovatelem uváděné neschopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility. Z lékařských vyšetření i dalších podkladů je zřejmé, že stěžovatel zvládá vstát z lůžka, chůzi po rovném povrchu i po schodech a to bez nutnosti používat jakékoli pomůcky. Zdejší soud tak v tomto případě pokládá posudkové závěry za správné a dostatečně prokazané.

K stěžovatelově námitce, že pro hodnocení jeho závislosti nestačí vycházet jen z písemných podkladů, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je vždy na zvážení konkrétních okolností případu, zda může být objektivizace zjištění zdravotního stavu posuzovaného provedena i bez toho, aniž by posuzovaný byl osobně přešetřen v komisi. V posuzované věci přitom jednotlivé indicie nasvědčují tomu, že k osobnímu vyšetření dojít mělo. Zvláštní význam má totiž takové vyšetření v případech, kdy existují rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály. Právě osobní vyšetření posuzovaného slouží k tomu, aby si komise vytvořila opravdu ucelený obrázek o jeho zdravotním stavu a zodpovědně zdůvodnila, z jakých okolností rozpory pramení, a proč se přiklonila k závěru, který zcela nekoresponduje s nálezy ošetřujících lékařů či sociálního šetření. Ostatně k významu bezprostředního lékařského vyšetření se zdejší soud již vyjádřil v rozsudku ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011 - 8, v němž dospěl k závěru, že „*přímé osobní vyšetření posuzované osoby lékařem okresní správy sociálního zabezpečení a posudkovou komisí by mělo být pravidlem. Takové pravidlo však nemůže platit bezvýjimečně a vždy musí být náležitě zohledněny konkrétní okolnosti projednávaného případu*“. K tomu je třeba uvést, že i podle další judikatury Nejvyššího správního soudu je vyšetření posuzovaného při jednání komise základním prostředkem pro odstraňování rozporů mezi závěry sociálního šetření a posudkovým hodnocením posudkové komise. Pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila, je dokonce povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi takové doplnění posudku, které rozpory vyjasní (přiměřeně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25). Lze proto uzavřít, že v daném případě bylo přímé vyšetření stěžovatele před posudkovou komisí na místě, neboť právě toto vyšetření mohlo odstranit některé rozpory mezi nynějším posouzením a dřívějšími lékařskými nálezy.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že posudek posudkové komise ze dne 14. 8. 2013 řádně nezhodnotil všechny závěry vyplývající z funkčních vyšetření stěžovatele a výsledků sociálního šetření, přestože se jedná o podklady, z nichž má podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vycházet. Posudková komise ani žalovaný se navíc vůbec nevyjádřili k otázce, co stojí za tak výrazným snížením závislosti stěžovatele na pomoci jiných osob od doby posledního posouzení v roce 2009. Bylo chybou žalovaného, že své rozhodnutí vystavěl na nepřesvědčivém posouzení stěžovatelova zdravotního stavu, aniž by se pokusil jednotlivé nesrovnalosti odstranit. Tento nedostatek nebyl eliminován ani znaleckým posudkem MUDr. Tibora Vicsápiho, který rozpory mezi posudkovými závěry a dalšími podklady neobjasnil. Ačkoli znalecký posudek podrobně rekapituluje lékařské zprávy a další zdravotní dokumentaci, k položeným otázkám a schopnostem stěžovatele zvládat základní životní potřeby se vyjádřil

pokračování

jen stručně a prakticky bez odůvodnění. Zmiňované posudky tudíž neodpovídají požadavkům úplnosti a přesvědčivosti, jež jsou na ně zákonem i judikaturou zdejšího soudu kladeny. Krajský soud tedy pochybil, když uvedenou vadu posudků nerozpoznal a připustil je jako stěžejní důkaz pro posouzení stěžovatelova stupně závislosti. Nejvyšší správní soud proto považuje za naplněný také kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť v řízení před žalovaným byl nesprávně zjištěn skutkový stav, respektive zjištěný skutkový stav neodpovídá všem podkladům, na jejichž základě měl být stupeň závislosti stěžovatele posuzován.

V projednávané věci jsou tedy opodstatněné oba kasační důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti vyhověl a napadený rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. Shora popsanou opodstatněnost kasačního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. posoudil Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. jako důvod pro současné zrušení rozhodnutí žalovaného. Aniž by Nejvyšší správní soud jakkoli usuzoval o zdravotním stavu stěžovatele (k tomu ani nedisponuje odbornými znalostmi), z hlediska požadavku úplnosti posudkových zjištění zdůrazňuje, že v dalším řízení bude prostor přihlédnout ke všem dostupným podkladům významným pro přesvědčivý posudkový závěr, respektující principy sociální péče v této oblasti dle § 2 zákona o sociální péči a § 2 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. Žalovaný uváží, zda lze uvedeného cíle dosáhnout doplněním stávajícího posudku posudkové komise nebo vypracováním nového komparativního znaleckého posudku, který by se s opomenutými posudkově významnými skutečnostmi náležitě vypořádal.

Nejvyšší správní soud rozhodl jako poslední a proto musí vzhledem k § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s. rozhodnout také o celkových nákladech soudního řízení. V posuzované věci byl procesně úspěšným účastníkem stěžovatel, který by měl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Stěžovateli však nevznikly žádné náklady řízení z titulu úhrady soudního poplatku, neboť od poplatkové povinnosti byl ze zákona osvobozen [viz § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů], stejně tak mu nevznikly náklady plynoucí z právního zastoupení, neboť již v řízení před krajským soudem byl stěžovateli ustanoven zástupce, který jej v souladu s § 35 odst. 8 větou poslední s. ř. s. zastupoval i v řízení o kasační stížnosti. Náklady tohoto právního zastoupení hradí stát. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že se stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřiznává. Naproti tomu procesně neúspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Pokud jde o odměnu ustanoveného zástupce stěžovatele a náhradu jeho hotových výdajů, rozhodoval Nejvyšší správní soud jen o právních úkonech učiněných v řízení o kasační stížnosti. Ustanovenému zástupci bylo totiž v řízení o správní žalobě přiznáno celkově 8.451 Kč, přičemž tato odměna již byla jmenovanému vyplacena. S výší vyplacené odměny se zdejší soud ztotožňuje. Pokud jde o námitku ustanoveného zástupce ohledně nepřiznané náhrady za úkon spočívající v nahlédnutí do spisu, krajský soud vysvětlil, že cestovné z důvodu nahlédnutí do spisu nebylo vynaloženo účelně, neboť zástupce měl možnost nahlédnout do spisu u soudu v Ostravě, kde je rovněž jeho sídlo. Jedná-li se o samotný úkon spočívající v nahlédnutí do spisu, tak ten není úkonem právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu a odměna za něj tudíž nenáleží. Tento názor sdílí i zdejší soud.

Zbývá tedy rozhodnout o odměně za zastupování v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud zjistil, že ustanovený zástupce vykonal jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d), ve spojení s § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále „advokátní tarif“) – podání kasační stížnosti. Za tento úkon mu náleží odměna ve výši 1.000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši

300 Kč - § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele je plátcem DPH podle zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, tudíž je celkový nárok jeho odměny zvýšen o daň 21 % [§ 37 odst. 1, § 47 odst. 1 písm. a), odst. 4 zákona o DPH]. Celkově se tak jedná o částku 1.573 Kč (1.000+300+273). Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2015

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu